

Naročnina za Jugoslavijo:
celoletno 180 din, za 1/4 leta
90 din, za 1/2 leta 45 din,
mesečno 15 din; za ino-
zemstvo: 210 din. — Pla-
ča in toži se v Ljubljani.

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo, obrt in denarništvo

Izhaja vsak ponedeljek,
sredo in petek

Ljubljana, petek 2. aprila 1937

Cena posamezni številki din 1'50

K sestanku Male antante

Kakor je velepomemben in zlasti z gospodarskega stališča razveseljiv ravnokar zaključeni italijansko-jugoslovanski sporazum, tako pa je prav in dobro, da je veliki sestanek držav Male antante neposredno po tem sporazumu. Kajti s tem bo močno manifestirano, da ostane Malo antanta notranje tako enotna in tako močna, kakor je bila. Z navzočnostjo predsednika dr. Beneša bo dobila ta manifestacija še zlasti svečano potrditev.

Malo antanta je bila porojena iz žive potrebe treh narodov, ki so se od 1. 1848. dalje skupno borili za svoje pravice in ki si hočejo v svetovni vojni priborjeno svobodo tudi ohraniti. Na tej trdni podlagi je nastala Malo antanta in zato je vzdržala vse številne intrige proti nej in vsa nasprotstva. More se celo reči, da so ta nasprotstva notranjo slogo Male antante še utrdila, ker so dokazala, kako zelo je bila Malo antanta nekaterim revanšnim načrtom na potu in kako nujno potreba je bila njena ustavitev. Zato tudi vidimo, da se je Malo antanta dosledno notranje krepila, da je le iz politične tvorbe postala tudi gospodarska in kulturna organizacija in da v tem pogledu njen razvoj še dolgo ni zaključen.

Paralelno z Malo antanto pa je nastala druga organizacija, prav tako potrebna, to je Balkanska zveza, ki obsegajo sicer drugo ozemlje, ki pa ima v svoji zadnji posledici vendarle isti cilj, braniti svoje vitalne interese tudi proti diktatu velesil. Če je bil namen Male antante ta, da se brez njenega prisanka ni smela izvršiti nobena večja izpремembra v Podonavju, je namen Balkanske zvezze, da velja na Balkanu samo volja balkanskih narodov. Nastala sta tako dva močna bloka, ki moreta z uspehom braniti svoje interese v vsem Podonavju in na vsem Balkanu. V tem pa je tudi veliki pomen obeh blokov.

Istočasno pa služita oboj bloki ideji miru. Če ne bi bilo Male antante, bi bil že več ko enkrat moten mir v srednji Evropi. In tudi sedaj se marsikatero rožljanje z orožjem ubije ob mirni, a trdni odločnosti držav Male antante.

Zgodovina uči, da nevarnost vojnne izhaja od majhnih, temveč od velikih narodov. Zahteve velikih narodov narastejo po vsakem uspehu, dočim se majhni narodi zadovolje s tem, kar je njihovo po božji in človeški pravici. Toda naj bodo pravice malih narodov še tako utemeljene, vendar jih majhni narodi ne bi mogli braniti, če so needini in drug proti drugemu. Združene v močnem bloku pa postajajo tudi majhne države upoštevanja vreden faktor in morejo si priboriti celo stališče velesil.

Dejansko tudi vidimo, kako se povsod med majhnimi narodi uveljavlja težnja po združevanju: nastaja blok skandinavskih držav, nastaja blok baltiških držav, dočim ima blok podonavskih držav v Mali antanti svojo prvo bazo, dočim je v Balkanski zvezzi blok balkanskih držav že uresničen.

Zdrava in koristna politika je v teh blokih malih držav in tej politiki je treba ohraniti popolno zvestobo. Kajti ta politika sloni na solidnih temeljih, ustvarja kompromis med zdravim lastnim egoizmom in spoštovanjem tujih in-

Nove banovinske davščine

Skupni izdatki din 149.900.000—, izdatki bednostnega sklada pa din 6.850.000—

Službeni liste z dne 31. marca je objavil pravilnike o proračunu ter izrednih izdatkih in dohodkih bednostnega sklada.

V kritje banovinskih potrebščin se bodo pobirali naslednji banovinski davki, takse in doklade:

1. 5% na občna banovinska doklada k vsem državnim neposrednim davkom;

2. 5% na nadomestna doklada za odkupnino osebnega dela na cestah k vsem državnim neposrednim davkom;

3. 5% na zdravstvena doklada po § 17. zakona o zdravstvenih občinah k vsem državnim neposrednim davkom;

4. 26% na šolska doklada po čl. 5. uredbe o vzdrževanju narodnih šol k vsem državnim neposrednim davkom;

5. trošarina na alkoholne tekočine, in sicer v naslednji izmeri:

na pivo din 60 od hl;

na esence, ekstrakte in eterična olja z alkoholom din 400 od 100 kilogramov;

na rum, konjak, liker, špirit din 5 od hektolitrskih stopnje.

V 24 urah se mora javiti vsaka količina in vrsta žganih pijač, potem ko je bila za neposredno potrošnjo ali nadrobno prodajo postavljena v klet.

Banovinska trošarina na vino znaša 100 din na 100 l, na Šampanje in peneča se vina 300 din na 100 l in na hl stopnjo žganja 5 din.

6. Banov. trošarina na ogljikovo kislino in umetne brezalkoholne pijače.

Na potrošnjo ogljikove kisline v dravski banovini se plačuje banovinska trošarina, ki znaša od 1 kg:

a) din 5— za proizvodnjo brezalkoholnih pijač in

b) din 250 za ostale namene.

Banovinska trošarina v znesku din 5— od 1 kg se plačuje tudi za patrono za »Sparklet« steklenice in za tablete »Clio«, »Margo« in tem slično.

Brezalkoholne pijače, napravljene brez dodatka kemikalij, so te trošarine proste.

Umetne brezalkoholne pijače, uvožene v območje dravske banovine, so zavezane plačilu te trošarine v znesku din 0'10 od vsakega decilitra vsebine. To trošarino plača kupec, lahko jo pa plačuje tudi proizvajalec po predhodni odobritvi kraljevske banske uprave.

7. Banovinska trošarina na mineralne vode.

Na potrošnjo mineralnih vod v dravski banovini se pobira banovinska trošarina, ki znaša pri steklenicah izpod enega litra vsebine din 0'20, pri steklenicah od enega do dveh litrov vsebine din 0'30, pri večjih steklenicah pa din 0'20 od vsakega začetega litra vsebine.

Banovinsko trošarino na mineralno vodo, ki se proizvaja in potroši v dravski banovini, plačuje-

teresov ter obvaruje pred neljubimi presenečenji in razočaranji.

Zato je tudi prav, da je osnova jugoslovanske zunanje politike še vedno v Mali antanti in Balkanski zvezzi in zato je baš sedaj sestanek Male antante potreben in tudi aktualen, zlasti še z ozirom na razvoj dogodkov v Podonavju.

jo proizvajalci sami na podstavi mesečnih obračunov, in sicer najkasneje do 10. dne prihodnjega meseča.

Uvoz mineralne vode iz inozemstva ali drugih banovin se mora prijaviti v 24 urah po prejemu.

Mineralna voda, ki jo domača prebivalstvo zajema neposredno iz prostih vrelcev in jo potroši za lastne potrebe, je oproščena plačevanja banovinske trošarine.

8. Banovinska trošarina na kvas

Na potrošnjo kvasa v dravski banovini se pobira banovinska trošarina, ki znaša din 4— od kg.

Prejem kvasa iz inozemstva ali iz drugih banovin mora prejemnik prijaviti v 24 urah.

9. Banov. trošarina na bencin.

Na državno trošarino na bencin in mešani bencin, potrošena v dravski banovini, se pobira banovinska doklada, ki znaša din 100 na 100 kg tekočine.

10. Banov. trošarina na konsum električnega toka.

Od konsuma električnega toka za razsvetljavo se plačuje banovinska trošarina, in sicer ne samo za konsum toka proti odškodnini, temveč tudi, če se uporablja tok iz lastne naprave ali če se oddaja brez odškodnine.

Od plačevanja te trošarine je izvzeta uporaba toka za razsvetljavo trgov, ulic ter cerkva in za državne in samoupravne zavode in urade. Ta oprostitev pa se ne nanaša na pridobitna podjetja.

Prav tako se banovinska trošarina ne plačuje za tok, ki se uporabi za razsvetljavo električnih central.

Banovinska trošarina znaša 20 par od kilovatne ure pri ceni toka do din 4'99 in 15 par od kilovatne ure pri ceni toka nad din 4'99 za kilovatno uro. Pri ceni toka nad din 7— se trošarina ne plačuje.

Za odmero trošarine se odbijejo od bruto odškodnine vse javne dejavnosti.

Trošarino pobirajo podjetja, ki tok neposredno dobavljajo konsumentom, obenem z odškodnino za porabljeni tok.

11. Banovinska trošarina na pnevmatiko.

Banovinski trošarini na pnevmatiko so zavezana vsa motorna vozila, registrirana v dravski banovini. Tej trošarini so zavezana tudi inozemska motorna vozila, ki se uporabljajo v območju dravske banovine dalj ko 3 mesece na leto. Isto velja tudi za motorna vozila, ki so registrirana v drugih banovinah.

Banovinsko trošarino plačuje lastnik oziroma pri inozemskih vozilih oni, ki vozilo uporabljajo.

Banovinska trošarina na pnevmatiko znaša letno:

1. za osebne avtomobile in avtobuse: za vsakih začetih 50 kg čiste teže din 25—;

2. za tovorne avtomobile: za vsakih začetih 50 kg čiste teže din 15—.

Poleg tega še za vsakih začetih 50 kg nosilnosti: a) do 1500 kg din 10—; b) za vsakih nadaljnjih začetih 50 kg din 5—.

Za priklopne vozove se plačuje od vsakih 50 kg teže din 5—, poleg tega še za vsakih začetih 50 kg nosilnosti: a) do 1500 kg din 10,

bira banovinska taksa v znesku din 100—. Ako ista stranka dobi v enem koledarskem letu dve ali več mesečnih kart, plača za drugo in naslednjo karto po din 50— banovinske takse.

15. Lastniki ribarskih (samovojih in zakupnih) okrajev, ki so oddani v zakup, plačujejo davščino v znesku 25% letne zakupnine.

Lastniki onih samosvojih ribarskih okrajev, ki niso oddani v zakup, plačujejo 25% onega zneska, ki bi se po vsej priliki dosegel, ako bi se ravnalo s samosvojim okrajem kot z zakupnim okrajem.

16. Banovinska taksa na vozniške izkaznice.

Od vsake vozniške izkaznice (šoferske legitimacije), izdane osebi, ki ima svoje redno bivališče v območju dravske banovine, se plačuje letna taksa, ki znaša za usposobljenec za avtomobilske vožnje din 100—, za usposobljenca za motocikle din 50—. Ta taksa se mora plačati najkasneje do konca februarja vsakega leta.

Ob prvi izdaji vozniške izkaznice znaša taksa din 250— oziroma din 125—.

Vozci državnih, banovinskih in občinskih motornih vozil so te takse oproščeni, toda poslednji let tedaj, če se ne uporabljajo kot vozači vozil, ki služijo v pridobitve namene.

17. Banovinska taksa od prenosa nepremičnin.

Od vsakega prenosa nepremičnin se pobira 2% na banovinska taksa.

Od prenosa kmečkih nepremičnin na kmehih med živimi se pobira polovica gorenje takse, če so odsvojitelji in pridobitelji med seboj sorodniki v premi črti, ali so s takimi poročeni ali zaročeni. Isto velja za prenose kmečkih nepremičnin med možem in ženo, kakor tudi med ženinom in nevesto z ženitovanskim pogodbom.

18. K državnemu dopolnilnemu prenosu taksi se pobira 100% na banovinska doklada.

Pri občinski, nadarbinski, cerkveni imovini in imovini nosilcev socialnega zavarovanja, kakor tudi pri nepremičninah, ki služijo izključno kulturnim in nacionalno-vzgojnim namenom, lahko ban na prenos strank to takso zniža do 50 odstotkov.

19. Banovinska taksa na zavarovalne premije.

Vse ustanove, ki se bavijo s posli raznih zavarovanj, plačujejo kot banovinsko davščino letno 1% od vseh vplačanih kosmatih zavarovalnin (brez odbitka pozavarovalnin), ki so jih prejeli iz direktnega zavarovalnega poslovanja na ozemlju dravske banovine.

Te davščine so oproščena vsa javna in javnopravna socialna zavarovanja. Ban sime na prošnjo celotno ali delno oprostiti plačevanja te davščine stanovske organizacije glede prispevkov, ki jih plačujejo njihovi člani za medsebojno pomoci.

20. Davščina na dediščine.

Na državno osnovno takso od dediščin se pobira banovinska doklada v višini 20%.

Pri dediščinah, ki so po čl. 6., točki 5., zakona o taksah oproščene državne takse, se pobira samostojna banovinska taksa v višini:

a) 1% od čistega pripadka nad din 20.000— do vsteti din 50.000 din;

b) 2% od čistega pripadka nad din 50.000—.

21. Banovinska taksa na posest oziroma nošenje orožja.

Za posest oziroma nošenje orožja

ja se plačuje letna banovinska taksa v višini 50% državne takse. 22. Banovinske administrativne takse in doklada k državnim taksam po zakonu o taksah.

V banovinskih poslih se pobirajo naslednje banovinske takse:

a) 50%na doklada k istovrstni državni taksi po tarifnih postavkah 25., 33., 41., 42., 43., 47. in 48.;

b) 100%na doklada k državni taksi po tarifni postavki 229.

Za vloge, priloge, odgovore in pritožbe po tarifnih postavkah 1., 2., 5. in 6. zakona o taksah se plačuje v samoupravnih poslih namesto državne banovinske taksa v višini istovrstne državne takse.

K državnemu taksi po tarifnih postavkah 8., 90., 91. in 92. zakona o taksah se pobira 50%na banovinska doklada.

Banovinski taksi niso zavezane pobotnice, s katerimi potrjujejo nameščenci in delavci prejem plače ali mezde.

Osebe, ki se bavijo z domaćim obrtom, ne plačujejo banovinske doklade po točki 11. tarifne postavke 92. zakona o taksah.

23. Banovinska taksa za prenos lastništva na živinskih potnih listih.

Za prenos lastništva na živinskem potnem listu se pobira banovinska taksa, in sicer:

a) za drobnico din 2—;

b) za posamezno veliko žival din 4—.

To takso plača kupec.

24. Prispevki avtobusnih podjetij za prekomerno uporabo cest.

Avtobusna podjetja za prevažanje oseb plačujejo odškodnino za uporabo cest po § 8. zakona o podjetjih za redni in občasni prevoz potnikov in blaga z motornimi vozili s povprečnino, ki se določi po določbah ministrstva za gradbe.

Nova ureditev plačilnega prometa z Nemčijo

Iz officialnega sporočila o novi ureditvi plačil. prometa z Nemčijo posnemamo naslednje podrobnosti:

Vplačila v Berlinu za plačilo našega izvoza v Nemčijo se bodo v bodoče ravnala po vplačilih v nemško-jugoslovanski klering v Beogradu. Naša vplačila za določeno nemško blago bodo služila kot merilo za naš izvoz v Nemčijo. S tem bo zavarovan ravnovesje med vplačili in izplačili.

Dokler se ne zmanjša klerinski saldo, se bodo vplačila za državne nabave v Beogradu uporabila izključno za plačilo našega izvoza.

Z drž. nabavami naj se torej zmanjša naš saldo. Poleg tega bodo vplačila v Berlinu za 10% manjša ko vplačila v Beogradu. Naš izvoz v Nemčijo, ki bo stalno, dokler se ne eliminira sedanjí dvig salda, manjši ko naš uvoz iz Nemčije, se bo razdelil takole: 2 devetini bosta odpadli na živinorejo, 3/5 devetin na živila in krmila ter 3/5 devetin na ostale izvozne predmete. Naš izvoz bo torej v bodoče organično povezan z našim uvozom iz Nemčije.

S tem aranžmanom se indirektno regulira tudi ponudba nemških čekovnih mark, katerih tečaj bo zaradi manjših vplačil v Berlinu verjetno narastel.

Novi sporazum je stopil dne 1. aprila v veljavo.

Cena volne bo narasla

Zadnje tedne je v Londonu in na drugih svetovnih trgih za volno zelo čvrsta tendenca. Zaradi oboževanja se je povsod povpraševanje po volni povečalo. — Celo Združene države Sev. Amerike, ki so lani uvozile zelo malo volne, se pojavljajo sedaj na tujih trgih kot kupec volne. Posebno pa kupujejo volno Japonci. Računa se, da bodo Japonci do konca junija nakupili 300.000 bal volne. Proizvodnja volne je sicer letos znatno večja ko lani, zato pa so padle zaloge od 117 na 76 milijonov funkov. Računa se zato, da bodo cene volne narasle, vendar pa bo tendenca na trgu mirna.

Skupščina trgovskega združenja Ptuj-okolica

Tudi Ptuj in lepe Haloze je med velikonočnimi prazniki pokrila snežna odeja, sneg sedaj naglo kopni, ceste so deloma pod vodo in blato sega ponekod nad gležnje. Vendar tudi vse te vremenske ovire niso zadržale zavednih trgovcev obsežnega ptujskega okraja, da se ne bi v izredno lepem številu udeležili občnega zbera trgovskega združenja, ki je bil dne 31. marca v prostorih restavracije »Narodni dom« v Ptaju.

Ko moramo na eni strani pojaviti stanovsko zavednost našega podeželskega trgovca, moramo na drugi strani z žalostjo ugotoviti, da ne kažejo naša pravostorna obrtna oblastva, okrajna načelstva, skoro nobenega zanimanja za vse težave, ki tarejo trgovski stan in da na občne zbere le redko pošiljajo svoje zastopnike.

Dolgoletna zahteva gospodarskih krogov je, da bi se nastavili pri okrajnih načelstvih posebni referenti za trgovino, obrt in industrijo, ki bi zasedovali vsa važnejša gospodarska in stanovska vprašanja v svojem področju. Danes opravlja posle obrtnega referenta uradnik, ki so mu navadno poverjeni občeupravni, samoupravni, policijski kazenski in drugi posli in ki se zato radi preobremenjenosti in prevelike raznolikosti v svojih poslih ne more dovolj poglobiti v važnejše probleme vseh panog, ki so mu poverjene. Prav radi tega bi bilo pričakovati, da se bo tak referent udeležil vsaj enkrat na letu občnih zborov obveznih združenj v svojem področju, ker baš na teh zborovanih bi imel priliko, seznaniti se z najvažnejšimi vprašanji, ki zadevajo dotedeni stan v dotednjem kraju. Na ta način bi vsaj deloma nadomestil to, česar pri svojem mnogovrstnem uradnem poslovanju ne more zaznati in pridobiti. Potem bi upravna oblastva tudi nekoliko drugače postopala proti krošnjarstvu, šušmarstvu in vsem drugim nadlogam, ki uporaščajo danes ves trgovski stan.

Pri Šušmarjem je bilo vloženih tekem preteklega leta 33 ovad. Posebej je treba poudariti, da je bilo vloženih 22 ovadov radi Šušmarstva proti osebam, ki so vse iz področja ene orožniške stanice. Po sprejemu računskega zaključka za minulo poslovno leto, je bila na predlog nadzornega odbora izglasovana soglasna razrešnica predsedniku in upravi.

Nato je bil soglasno sprejet proračun za leto 1937. s predvidenimi izdatki v znesku 23.000 dinarjev ter prav toliko dohodka. Gledate načina razdelitve članarine je bilo sklenjeno, da bodo oni člani, katerih davčna osnova ne presegata din 350—še v bodeče plačevali din 35—letno, ostali pa 10% od davčne osnove.

Združenje ima zamrznjeno vlogo pri Kmetski hranilnici v Ptaju v višini din 57.000, ki je pa v doglednem času še ne bo mogoče dvigniti.

Obenem je bilo sklenjeno, da se bo pobirala članarina od novo pristopivih članov po § 19. odst. 3. v višini din 35—, od vseh ostalih pa din 100—, ker ti še nimajo dolčene davčne osnove in je gornji način odmerjen nemogoč.

Pri volitvah je bil ponovno soglasno izvoljen za predsednika Ivan Traun, za podpredsednika pa Joško Uršič. V upravo so bili izvoljeni sledenči gg.: Ivan Beranič, Miroslav Majerič, Martin Korošec, Stanko Murkovič, Ivan Meško, Franc Žerak, Ivan Raši, Anton Žlahtič in Anton Fajs. Namestniki: Danijel Sugman, Ciril Žurman, Jakob Krepl, Ljudovik Vernig, Stanko Rajher, Ivan Korže. Nadzorni odbor: Franc Toplak, Oton Križ, Martin Anzelc. Za člena zveznega predsedstva je bil izvoljen predsednik Ivan Traun, za delegata za zvezno skupščino pa so bili določeni Ivan Traun in Stanko Murkovič.

Skupščina je obnovila sklep, ki je bil storjen že na lanskem skupščini, da bodo vsi člani, ki imajo trgovino z mešanim

pridelovanja. Kako naj se krijejo šele danes, ko je segnilo okrog 40% vsega pridelka.

Edino cena živini se je nekoč zboljšala in je upanje, da se bo radi izvoza v Italijo se nekoč dvignila. Narod je obubožan, zato je tudi položaj trgovca skrajno težak. Poleg tega ugnabljiva trgovina še krošnjarska in šušmarska nadloga ter kar je še najbolj žalostno, tretja nevarna kuga, to je nekoljalna konkurenca med trgovci samimi.

Mesto da bi se v skupni slogi vsi trgovci borili proti težavam,

ki nas tarejo od zgoraj in od spodaj, se mora še boriti vsak posameznik proti svojem tovarišu,

ki ga hoče z nekoljalno konkurenco onesposobiti.

Vsi stoka mora rad visokih davkov, ne stremimo pa za tem, da bi dosegli vsaj minimalni zaslujek, če bi delali v sporazumu z drugimi trgovskimi tovariši.

Čas je že, da vsi trgovci uvidijo, da je danes treba tesnega medsebojnega so-

delovanja, kajti edino v sloj je močno premagati vse težkoči in utrditi borno eksistenco.

Iz tajniškega poročila, ki ga je podal Joško Koller, posnemamo, da je imelo združenje koncem preteklega leta 214 članov, to je 5 članov več, kakor koncem leta 1935. Pomočnikov je bilo zaposlenih 18, pomočnic 17, skupno 35 in se je število zmanjšalo za 4 napram 1. 1935.

Učencev in učenik je bilo 32 ter se je število povečalo za 6 napram letu 1935.

Pri Šušmarjem je bilo vloženih tekem preteklega leta 33 ovad. Posebej je treba poudariti, da je bilo vloženih 22 ovadov radi Šušmarstva proti osebam, ki so vse iz področja ene orožniške stanice.

Po sprejemu računskega zaključka za minulo poslovno leto, je bila na predlog nadzornega odbora izglasovana soglasna razrešnica predsedniku in upravi.

Nato je bil soglasno sprejet proračun za leto 1937. s predvidenimi izdatki v znesku 23.000 dinarjev ter prav toliko dohodka.

Gledate načina razdelitve članarine je bilo sklenjeno, da bodo oni člani, katerih davčna osnova ne presegata din 350—še v bodeče plačevali din 35—letno, ostali pa 10% od davčne osnove.

Združenje ima zamrznjeno vlogo pri Kmetski hranilnici v Ptaju v višini din 57.000, ki je pa v doglednem času še ne bo močno dvigniti.

Obenem je bilo sklenjeno, da se bo pobirala članarina od novo pristopivih članov po § 19. odst. 3. v višini din 35—, od vseh ostalih pa din 100—, ker ti še nimajo dolčene davčne osnove in je gornji način odmerjen nemogoč.

Pri volitvah je bil ponovno soglasno izvoljen za predsednika Ivan Traun, za podpredsednika pa Joško Uršič. V upravo so bili izvoljeni sledenči gg.: Ivan Beranič, Miroslav Majerič, Martin Korošec, Stanko Murkovič, Ivan Meško, Franc Žerak, Ivan Raši, Anton Žlahtič in Anton Fajs.

Namestniki: Danijel Sugman, Ciril Žurman, Jakob Krepl, Ljudovik Vernig, Stanko Rajher, Ivan Korže. Nadzorni odbor: Franc Toplak, Oton Križ, Martin Anzelc.

Združenje ima zamrznjeno vlogo pri Kmetski hranilnici v Ptaju v višini din 57.000, ki je pa v doglednem času še ne bo močno dvigniti.

Pri volitvah je bil ponovno soglasno izvoljen za predsednika Ivan Traun, za delegata za zvezno skupščino pa so bili določeni Ivan Traun in Stanko Murkovič.

Skupščina je obnovila sklep, ki je bil storjen že na lanskem skupščini, da bodo vsi člani, ki imajo trgovino z mešanim

Politične vesti

Z sprejem predsednika dr. Beneša, ki pride v Beograd v ponedeljek, se delajo v Beogradu velikanske priprave, da bo sprejem grandiozen. V Beogradu ostane predsednik dr. Beneš tri dni.

Zasedanje Male antante pa se začne v Beogradu že danes v petek. Glavna naloga zasedanja je, da utrdi solidarnost držav Male antante ter da razpravlja o sodelovanju podonavskih držav. Kakor se iz Pariza poroča, se bo v Beogradu razpravljalo tudi o francoskem predlogu, da bi se vse tri države zavezale, da si prisločijo medsebojno na pomoč, če bi bila katera od njih neizzvana od druge države napadena. Ni pa verjetno, da bo ta predlog tudi sprejet, ker se mu Jugoslavija upira.

Romunski zunanjji minister je prejel nato sovjetske vlade, ki sporoča, da priznava Besarabijo kot romunsko ozemlje. Z uredne romunske strani to veste preklicujejo.

»Mala antanta je trdna zveza«, je dejal dr. Hodža. »Ne pozabite, da obstoji že od revolucionarnega leta 1848. Lahko se zgodi, da niso vse tri države v istem zunanjepolitičnem položaju. Italija je sosed Jugoslavije, ne naša, Rusija je sosed Romunije, ne naša. Nemčija pa je naša sosed in ne Romunije ali Jugoslavije. Iz tega lahko nastanejo razlike v zunanjji politiki, ne pa spor. V Pragi smo zelo veseli, da je prišlo do sporazuma med Jugoslavijo in Italijo in še preje do prijateljske pogodbe z Bolgarsko. Kaksna naivnost je trditve, da bi bila zaradi tega Mala antanta oslabljena!«

Naš novi poslanik pri Vatikanu Nikola Mirošević-Sorga je izročil drž. tajniku monsgr. Pacelliju svoje poverilne listine.

Predsednik narodne skupščine Ciric je v Rimu, kjer se pogaja z Vatikanom zaradi izpremembe nekaterih določil konkordata, ki je bil sklenjen med Jugoslavijo in Vatikanom.

Italijanski kralj in kraljica odpotujeta v Budapešto 8. aprila. Mussolini pa bo zastopal grof Cian.

Austrijski kancilar dr. Sušnik odpotuje v Rim šele prihodnji teden in ne že to soboto.

Trgovinski dogovor med Češkoslovaško in Italijo je bil podpisani.

Hitler je po svojih diplomatskih zastopnikih čestital knezu namestniku Pavlu in italijanskemu kralju k sklenitvi beograjskega sporazuma.

Med Hitlerjem in Ludendorffom je prišlo do pobotanja. Ludendorff se je pobotal, ker je Hitler razbil versajsko pogodbo in ker je ob Reni zopet nemška vojska. Hitler pa zato, da se doseže zopet popoln kontakt med staro nemško armado in novo Nemčijo.

Nemčijo bo na londonskih srečanjih kronanja zastopal vojni minister maršal Blomberg. Prvotno je bilo rečeno, da bo zastopal Nemčijo Goering, a je bil očvidno angleški odpor proti Goeringu premočan.

Francijo bo zastopal na londonskih srečanjih kronanja vojni minister Daladier.

Britanska vlada je naznana gen. Francu, da nikakor ne bo trpela, da bi njegove ladje ustavljale in kontrolirale angleške ladje. Tudi one angleške ladje, ki so v španskih vodah, smejo španske ladje pregledovati le s sodelovanjem angleških bojnih ladij.

Za pomočnika komisarja za zunanjost zadeve bo imenovan Vladimir Potemkin, sedanji sovjetski veleposlanik v Parizu.

Republikanski čete so doživele zadnje dni skoraj na vseh frontah znatnejše uspehe. Najbolj pomemben je uspeh pri Pozoblanici, ker ostanejo s tem tamoznji bogati rudniki v rokah republikancev.

Krisa katalonske vlade še vedno ni rešena.

Obrtniki na tabor v Ljutomer!

Velika obrtniška manifestacija bo prvo soboto in nedeljo v aprili.

Prvo soboto in nedeljo v aprili, 3. in 4. aprila bo v Ljutomeru, v starodavni metropoli Slovenskih goric, velik obrtniški tabor, ki se ga bo udeležilo veliko število odličnih zastopnikov organizacij iz vse Jugoslavije in naših bratskih bolgarskih organizacij.

Zveza obrtnih društev za dravsko banovino je za svojo manifestacijo določila Ljutomer, da izpriča svojo pozornost in skrb obrtništvi v Prlekiji, ki bo prav tedaj obhajalo svoj stanovski praznik s 30-letnico Ljutomerskega trgovskega in obrtnega društva.

Slovensko obrtništvo in ostala gospodarska javnost se bo z veseljem odzvala vabilu gostoljubnih tovarishev iz Prlekije, ki bi jim radi vsaj za bežen dan ali dva odprli pogled v svoje dejane in nehanje in pred njimi razgrnili najlepši kos slovenske zemlje ob Muri, ki je bila do sij tako krivično pozabljena.

V nedeljo 4. aprila dopoldne se bo v Ljutomeru zbral vse zavedno obrtništvo, ki se zaveda, da bodo njegove težnje in potrebe upoštevane samo, če bo nastopalo enotno in odločno.

Program manifestacij je naslednji: v soboto popoldne sprejem delegatov ob prihodu v Ljutomer, ob 18. uri v Katoliškem domu predkonferenca Zveze obrtnih društev, ob 20. uri slavnostna predstava v Sokolskem domu, po predstavi pozdravni večer obrtništva vabljenim gostom.

Nedeljski program se bo pričel z budnico po mestu ob 6. uri, ob 8.51 sprejem gostov na kolidoru, ob 9. uri občni zbor Zveze v Katoliškem domu, ob 10.30 obrtniški tabor v Sokolskem domu, v primeru lepega vremena pa na prostem. Po taboru manifestacijski sprevod obrtnikov skupno z zastopstvi gospodarskih korporacij in prijateljskih društev. V sprevodu bo v posebnih skupinah sodelovala obrtniška mladina. Z zaključkom sprevoda bo slavnostni dnevni red tabora končan, popoldne pa se bodo vršili skupni izleti, ki jih organizira tujsko-prometno društvo v Ljutomeru v bližnjem okolico Ljutomera.

Zveza je dosegla polovično voznilo na vseh železnicah. S posebnim spominškim znakom na ta tabor pa bodo posetniki deležni vseh ugodnosti pri prehrani, preskrbi in pri vstopu na prireditve.

Ne pozabite torej tako urediti svojih poslovnih zadev, da boste prvo nedeljo po Veliki noči brez skrbi pohiteli v prijazni Ljutomer.

Koliko imamo še pšenice za izvoz?

Po uradnih podatkih kmetijskega ministrstva je dala lanska žetev 292.000 vagonov pšenice. Od tega gre za prehrano 150.000 vagonov, za setev pa 35 tisoč vagonov, torej skupno za notranjo uporabo 185 tisoč vagonov. Za izvoz pa nam preostaja 107 tisoč vagonov. Do 15. marca smo že izvozili 47.500 vagonov, da nam preostaja še 59.500 vagonov. Po pogodbah je država vezana, da dobavi v razne države 20.000 vagonov. Do sedaj smo dobili za pšenico okoli 710 milijonov din, za pšenico, ki nam je še preostala, pa bomo dobili okoli 1 milijarde, da nam bo dala pšenica skupno 1700 milijonov dinarjev.

Že v 24 urah barva, plesira in kemično snažil obleke, klobnike itd. Skrobi in svetolika srajce, ovratnice in manšete. Pere, suši, monga in lika domače perile

tovarna JOS. REICH Poljanski nasip 4-6, Selenburgova ul. 5 Telefon št. 22-72.

Premik v gospodarstvu jugovzhoda

Pod tem naslovom je euriška revija »Europäische Stimmen« v marčni številki objavila zanimiv članek dr. E. Herrnstädtta o Madjarski, Jugoslaviji, Bolgariji, Romuniji ter Grčiji in Turčiji kot agrarnih državah, na katere bo imela največji vpliv vedno tista velesila, ki jim bo odkupil največji del izvoznih pridelkov in tako zagotovila kritje ljudskih potreb. Dalje zasleduje premaknitve v balkanskem kmetijstvu in izvozu poslednjih let, o katerih naj tu ponamemo nekaj važnih podatkov.

Do pred kratkim so te države veljale kot izrazite žitne dežele.

Približno tri četrtiny vse obdelovane zemlje je bilo v prvih štirih naštetih državah (14.000.000 ha) zasejanih s pšenico, ržjo, ječmenom, ovsem in koruzo. Že tri leta pa stopajo bolj v ospredje krmila in industrijske rastline. Vzroki so splošno ti, da je nastala nova, domača industrija, za katero žele imeti doma surovine. Zadnja svetovna kriza je vrgla cene na žitnem trgu, žito je nehalo biti dovoljno tudi zaradi agrarizacije najvažnejših evropskih industrijskih držav, dotedanjih odjemalcev. Nerenabilne vrste kmetijstva je moral jugovzhod omejiti in nastalo je vprašanje, s čim to nadomestiti. Intu je odločilo upoštevanje dobrih odjemalcev. O nastopivih smereh poroča februarska »La parole bulgares«: Ugodni vzajemni razvoj trgovine z Nemčijo sloni na naravnih gospodarskih vzpostojenosti srednje Evrope z vzhodno. 70 milijonski zindustrializirani sklop prebivalstva hoče prodati svoje izdelke, kakor želi Podonavje prodati svoj agrarni previšek, svojo živilino in surovine. Pa ne samo to, v nemškem uvozu so nastale tudi važne spremembne, ker je Bolgarija upoštevala skušnje iz nemškega gospodarstva in omejila žitno obdelavo na korist pridelovanja industrijskih surovin. — Isto velja za vse sosedne države.

Bolgarski izvoz v Nemčijo se je od leta 1935. na 1936. povečal za 62%, grški za 29%, madjarski za 32%, jugoslovanski za 109%. Razen prometnih in plačilnih olajšav so tu odločile premaknitve v kmetijskem gospodarstvu izvoznic.

Nemški »Institut za proučevanje konjunktur« je v svojem lanskem poročilu opozoril na te spremembe. Padec žitnih posevkov navaja s temi števkami iz štirih prvih balkanskih držav: od 1930 do 1934 povprečna posevna ploskev se je zožila od 9,8 na 9,74 v l. 1935, na 9,3 v l. 1936. V Bolgariji sami od 2,7 v zadnjem letu na 2,3 milijona ha. Razen industrijskih rastlin se je pospešila tudi zastajajoča producija tobaka, v Bolgariji na pr. od 27 tisoč na 37 tisoč ha. Hmelj pa je napredoval zaradi ugodnih cen zlasti v Jugoslaviji. Kot najvažnejše rastline so šteti razna vlakna (lan, konopija, bombaž), katerih je n. pr. Madjarska izvozila lani za 50% več ko predlanskim. Ves jugovzhod je dalje pridelal l. 1930. komaj 5.000 ton bombaža, l. 1935. že 20.000 in lani menda dvojno količino. Vidi se, da je zlasti na Bolgarijo vplivala nemška potrošnja in tudi lastna potrošnja bombaža. Njena posevna ploskev kaže v treh letih napredel od 30 tisoč na 35.000 in na 40.050 ha ter se letos še poveča. Celo malo različna maloazijska Turčija se uklanja temu vplivu in že v Ciliciji je dala predlanskim 160 tisoč, lani že 280 tisoč bal odličnega bombaža, letos pa utegne dosegči 350 tisoč bal.

Važne so oljnate rastline, glede katerih je tudi odločalo nemško povpraševanje. To velja posebno za sončično semenje in za repico, ki jih jugovzhodna Evropa izvaja. Bolgarija je zvišala posev sončnic

od 86 na 156 tisoč ha. Pri Madjarski in Romuniji je važen izvoz lazenega semena. Nova je pridelava soje, ki razen v Bolgariji kaže raščto smer. Gledaš ostalih vrst in pese pa ima bila Bolgarija namen zvisati proizvodnjo, posevem bomboža od 40 na 70 ha, pridobivanje kokonov na 2 milijona kg. Zboljšuje se kakovost konoplje in lanevnega semena. Ploskev sladkorne pese se poveča na 14 tisoč ha, napoveduje tudi zemeljski oreh. Za osuševanja daje država posebne kreditne.

Vprašanje je zdaj, ali bodo te

dežele ostale še dalje tako odvisne od nemškega trga ko doslej. Gospodarska komisija Društva narodov je morala ugotoviti, da vsi ostali sporazumi niso mogli zboljšati konjunkture v naših državah. Ali bo po nemški usmeritvi kmetijskega izvoza sploh mogoč izvoz v druge države? Zvišanje cen istih industrijskih surovin na svetovnem trgu in njih rastoči pomen za vse visoko industrializirane države kaže, da se obeta naštetim se stavnim spremembam jugovzhodnega kmetijstva še znatna bodočnost.

Naša zunanjja trgovina v februarju

Izvoz za 200 milijonov večji ko lani

V februarju smo izvozili skupno 269.835 ton blaga v vrednosti 419 milij. 163.625 din, to je za 156.049 ton in za 204'1 milijon din več ko v februarju 1936.

V januarju in februarju smo skupno izvozili 542.111 ton v vrednosti 821'3 milijona din, dočim smo v istem času lani izvozili le 269.516 ton v vrednosti 503'8 milijona din. Pet let že nismo toliko izvozili.

Kaj smo izvozili?

Pšenice in drugih žitaric smo izvozili za 43 milijonov, koruze za 24'3, pšenične moke za 0'9, otrobov za 4'3, fižola za 7'1, svežega sadja za 1'04, suhih češpalj za 4'08, zdravilnih rastlin za 0'9, kopnje za 12'2 milijona din.

Konj za 3'7, goved za 14'5, prešičev za 26'3, perutnine za 3'2, svežega mesa za 20'2, predelanega mesa za 5'02, svinjske masti za 34'5 in svežih rib za 0'8 milij. din.

Kačkavalja za 1'3, fajce za 9'1, puha za 4'4 milijona din.

Govejih kož za 0'8, ovčjih za 3'9, kožnih za 0'8, jagnjetnih za 0'6, jarčjih za 0'2 in kož divjačine za 5'5 milijona din.

Drv smo izvozili za 0'4, stavbnega lesa za 62'9, oglja za 0'7, železniških pragov za 3'1, lesnih izdelkov za 2'7, raznih ekstraktov za 2'6 milijona din.

Sode za 1'4, kalcijevega karbida za 0'2, cianamide za 2'3, ferosilicija za 1'1, cementa za 0'2, surovega bakra za 19'2, drugih rud za 33'9, drugih predmetov za 41'0 milijona din.

Bombaža: surovega za 17'6, prediv za 29'3, tkanin za 20'1 in drugega blaga za 1'0 milijon din.

Drugi rastlinski vlaken: surovih za 1'0, prediv za 2'3, tkanin za 0'5 in drugega blaga za 0'7 milijona dinarjev.

Volne: ovčje za 8'8, prediv za

9'9, tkanin za 16'2, drugega blaga za 0'7 milijona dinarjev.

Svile: prediv za 7'9, tkanin za 0'8, drugega blaga za 0'2.

Železa: pol in nepredelanega za 4'5, pločevine za 3'3, žic za 0'5, cevi za 1'6, tračnic, mostnega materiala itd za 6'9, plugov za 0'6, raznih drugih predmetov za 20'5.

Petroleja za 0'19, olj za maživo 0'8, surove naftne za 2'1, parafina za 0'6.

Kož, nepredelanih za 3'7, kož za obutev in za sedlarske potrebe 1'7 milij. din.

Stekla za 0'8 milij. din.

Oluščenega riža za 0'6, neoluščenega za 7'8, limon in pomaranč za 4'1, južnega sadja za 0'79, surove kave za 5'6, surovega kakava za 1'2, čaja za 0'3.

Premoga za 6'2, rastlinskih olj za 0'8, oljnatih semen za 4'5, mila za 0'2, bakrenih izdelkov za 0'8, strojev, priprav in aparativ za 17'6, elektrotehničnih predmetov za 8'6, zdravil za 2'3, umetnih barv za 4'8, porcelanastih izdelkov za 1'2, tiskovnega papirja za 1'1, lesnih izdelkov za 0'9, kavčukastih predmetov za 0'3, pnevmatike za 0'9, loja za 1'8, vseh drugih predmetov za približno 70 milijon dinarjev.

Skupno smo uvozili v februarju 61.295 ton v vrednosti 334 milijon din, t. j. za 3.666 ton in 40'2 milijona din več ko lani.

V januarju in februarju 1937 pa smo uvozili 129.260 ton v vrednosti 655'1 milijona din.

Lani smo v tem času uvozili 155.477 ton v vrednosti 636'2 milijona din.

Naša trgovinska bilanca je bila letos v februarju aktivna za 85'1 milijona din, dočim je bila v lanskem februarju pasivna za 87'8 milijona din.

Za oba prva meseca pa je naša trgovinska bilanca aktivna za 166'3, dočim je bila lani pasivna za 132'4 milijona din.

Kontrola blagajniškega prometa

V trgovskem poslovanju pripada kontroli blagajniškega prometa v nadrobni trgovini važna naloga, saj od primerne kontrole tega prometa je v veliki meri odvisen obstoj in razvoj posebno manjše trgovine, pa tudi obrta in industrije. Najpreprostejša in najenostavnnejša, zato pa tudi tako nezanesljiva kontrola blagajniškega prometa je predal, kateri kljub svoji starosti in kljub svoji nezanesljivosti še vedno vpliva in gospodari ne samo v malih podeželskih trgovinah, ampak tudi v mestnih trgovinah. O kaki stvari kontroli gotovine tu pač ni govor, ker predal se odpira vsem in vsakomur. Zvečer se pač vsebinu predala lahko presteje in šteje, ne more se pa reči in tudi ne ugotoviti, ali je našteta vsota

res pravi dnevni izkupiček. Morec našteti znesek odgovarja dnevnu iztržku, mogoče pa tudi ne. Dokler je gospodar sam v trgovini, naj z božjim imenom odpira in zapira svoj predal. Kadar so pa v trgovini zaposlene tudi druge osebe, pa bodisi iz najobjejega sorodstva, je potrebna večja pažnja v blagajniškem prometu. S tem nočem reči, da se ne sme zaupati, reči hočem le, da je kontrola potrebna in umestna zaradi pomoci, ki se v trgovini prav rade vrvajo, in da se izognemo kaščnemu koli sumnjenju.

Praksa je že zdavnaj uvidela potrebo kontrole blagajniškega prometa, kar dokazujejo razni s časom uvedeni in uporabljeni pomočki. Prednost pred predalom ima na

vsak način listič ali blok, četudi je brez tek. številke. Kdo ve kaj pa s tem ni doseženo, ker tak listič se prav lahko izmenja, kakor se lahko popravi tudi znesek. Radi tega nedostatka so prišli v rabo lističi s tekočo številko. Tega je že težje izmenjati, znesek pa se vedno lahko popravi. Prišli so v rabo lističi, na katerih se zapisuje tudi prodani predmet. Blagajniška kontrola s tem ni kaj pridobil, je pa ustrezeno kontroli gibanja blaga.

Vse tu navedene oblike lističa ali bloka so uporabne v majhni trgovini, ne veljajo pa za veliko trgovino z večjim številom nastavljenjev.

Drugačno vlogo igrajo že razširjeni bloki s kopijami. Prodajalec napiše tri lističe, original in dve kopiji. Eden lističev ostane v knjižici, dva iztrga in ostane eden blagajni kot priloga, tretji izvod pa dobi stranka kot potrdilo plačila. Kjer so natančni, tam pritisne blagajnik še stampilko »Plačano« in datum. So trgovine, v katerih stranka ne dobi v roke kupljenega blaga, ampak prodajalec znesek bl

Naše organizacije

Združenje trgovcev v Ljubljani sklicuje za četrtek, dne 8. aprila t. l. ob pol 8. uri zvečer v prostore Trgovskega doma občni zbor Pomočniškega zbora. Dnevni red: Počelo predsednika Združenja, počelo zastopnika Pomočniškega zbora, sprejetje novih pravil, slučajnosti. Trgovski sotrudniki se vabijo, da se tega občnega zbora v čim večjem številu udeleže.

Združenje trgovcev v Ljutomeru

ima svojo redno letno skupščino v četrtek dne 8. aprila ob pol 10. uri v dvorani Posojilnice v Gornji Radgoni po običajnem dnevnem redu. Udeležba članstva je obvezna. Uprava združenja.

Denarstvo

Uradni tečaji za april

Minister za finance je z odločbo z dne 27. marca 1937, št. 18.250/VIII., določil za čas od 1. do 30. aprila 1937 tečaje, po katerih se morajo po zakonu o taksah in razsojanju preračunavati na dinarsko vrednost vse listine, ki se glase na zlato ali tujo valuto:

1 napoleondor	303,-
1 zlata turška lira	344,-
1 angleški funt	238,-
1 ameriški dolar	43'63
1 kanadski dolar	43'33
1 nemška marka	14'50
1 zlot	8'20
1 avstrijski šiling	8,-
1 belg	735
1 pengó	8'60
1 brazilski milreis	2'50
1 egiptovski funt	214,-
1 urugvajski pezos	23'25
1 argentinski pezos	13'15
1 čilski pezos	1'30
1 turška papirnata lira	34'30
100 albanskih frankov	1395,-
100 francoskih frankov	200,-
100 švicarskih frankov	1000,-
100 italijanskih lir	230,-
100 nizozemskih goldinarjev	2387,-
100 bolgarskih levov	45,-
100 romunskih lejev	32,-
100 danskih kron	950,-
100 švedskihs kron	1099,-
100 norveških kron	1070,-
100 pezet	160,-
100 drahem	39,-
100 češkoslovaških kron	152,-
100 finskih mark	94,-
100 letonskih lat	815,-

Tem tečajem je že prišel pribitek (oprime).

Turistični dinar se bo vendar uvedel. Tečaj angleškega funta bo 250 din. Za nemške turiste je dolcen tečaj marke na 14 din.

Svetovna proizvodnja zlata je od 1. 1931 narasla na 80 odstotkov. Listi dodajajo tej vesti mnenje, da že samo to dejstvo dokazuje, da se mora zopet uvesti zlata veljava.

Narodna banka je dovolila Mestni hranilnici v Crnomlju izvrševanje deviznih in valutnih poslov.

Carinska unija med Bolgarsko in Jugoslavijo

Predsednik skupščinskega finančnega odbora dr. Janjić je bil te dni v Sofiji. Po svojem povratku je podal novinarjem naslednjo izjavo:

»Po sklenitvi jugoslovansko-bolgarskega pakta o večnem prijateljstvu se samo po sebi postavlja vprašanje upostavljive bolj tesnih gospodarskih zvez med obe ma državama. Po sedanjem razvoju gospodarstva in industrije v naših državah so možnosti ne samo, za koristno zamenjavo blaga, temveč tudi za skupno sodelovanje pri plasiranju naših proizvodov na tujih trigh. Izkoristil sem svoje bivanje v Sofiji, da v družbi svojega prijatelja in nar. poslanca dr. Miloša Rašovića preučim vprašanja, ki so v zvezi s sklenitvijo carinske unije med Bolgarsko in Jugoslavijo, kateri bi mogla služiti kot podlaga konvenija o carinski zvezi, ki je bila sklenjena med Srbijo in Bolgari-

sko l. 1905., katero pa so takrat — žal — prepričili naši skupni nasprotniki.

Razgovori, ki sem jih imel z vidnejšimi zastopniki vašega gospodarstva ko tudi javnega življenja, so me prepričali, da je teren

za resno proučevanje vprašanja o carinski uniji ugoden. More se reči, da carinska unija ne bi samo pripomogla k ugodnejšemu razvoju naših gospodarstev ter finančni okrepitevi obeh držav, temveč bi tudi v mnogem zajamčila življenje

ske interese naših bratskih narodov. Razume pa se, da sklepanje o carinski uniji spada v kompetenco naših in vaših odgovornih činiteljev. Predvsem pa bi morala to vprašanje proučiti mešana komisija strokovnjakov.«

Osnovna načela za uspešno prodajo

Izkušnje drugih je treba vedno uporabljati

Američan Foulke je analiziral razvoj in dobo trajanja 47.980 trgovin in je ugotovil — čemur se ni čuditi — da je uspešno zasnovana trgovina vedno odsev sposobnosti njenega vodje. Da tudi v Ameriki ne najdemo povsod sposobnosti, je dokaz to, da traja povprečna življenska doba posameznih trgovin približno 66 mesecov. Koliko znaša povprečna starost trgovin pri nas, ne vem. Mislim pa, da tudi ne bo večja, kot je v Ameriki. Iz teh ugotovitev sklepamo, da nimamo trgovcev, ki bi bili zmožni trgovinsko ladjo preko vseh nevarnosti prepeljati v mirne vode in da nam v prvi vrsti primanjkuje pravih trgovcev, ki znajo dobro prodajati. Kolika iluzija je, če mislimo, da se moremo enostavno k mizi usesti in pričeti z izdelovanjem poljubnega predmeta in da se bo našel sposobni trgovec, ki bo zorganiziral prodajo, kar sam od sebe! Vodja oddelka ali pa tudi trgovine bo imel le tedaj upanje na uspeh, če je vajen prodajati, to se pravi, če je sposoben svoji trgovini ali svojemu oddelku vdihnilti vse vrline dobre prodaje.

Z ozirom na povedano, bi se lahko vprašali, ima-li povprečni trgovci interes na reševanju svojih trgovinskih problemov? Ali sploh misli resno na to, da bi povečal svoj promet, da bi zvišal svoj čisti dobiček, da bi razširil krog svojih odjemalcev, da bi si pridobil boljih prodajalev? Večkrat bi lahko o tem dvomili. Cela množica je takih trgovcev, ki odklanjajo, da bi se učili z izkušnjami drugih in se okoristili s tem, kar so drugi ob reševanju svojih lastnih problemov izsledili. Večkrat je tedaj prav težko verjeti, da jim je resno kaj na tem, da bi napredovali. Mnogo je trgovin, ki se stalno gibljejo v svojih izvoženih tarih ali pa kol se nene sledi svoji konkurenji. Doveda se kot da bi bili takšni trgovci zadovoljni s tem, da še jedva shajajo. Toda če jih prašate po njihovih načrtih in pričakovanjih, se zdi, da imajo le v sebi nekaj častihlepla in volje priti do boljih časov. Toda pri tem zvračajo krvido za svoje neuspehe na pomanjkanje časa, pravijo, da nimajo sreče in da se jim ne nudi nikoli prava prilika. V resnici pa je stvar taka, da nikdar niso voljni plačati one cene, ki bi bila za dosego njihovih ciljev potrebna.

Iz česa pa sestoji ta cena? Največ iz pridnega dela, trdega truda in napora, temeljitega premišljevanja, vztrajnosti, pridnosti in potrežljivosti. Ceno je treba plačati v obliki poguma, — poguma, dober del dohodka v zopet vtakniti v trgovino, — poguma, idejo zajeti in jo udejstviti, — poguma, vse staro opustiti in uvesti novosti, ki bi mogle koristno vplivati na razvoj trgovine.

Kaj radi stremimo za tem, da se izognemo resničnosti in da se prepustimo raznim iluzijam. Čim dalje pa trgovec sledi raznim omamam, tem težje se izmuzne iz težkoč. Izmed različnih samoprevrat se največkrat sliši: »Naši problemi so čisto drugačni, povsem svojevrsti!« Zelo mnogo jih je, ki misijo, da se njihovi problemi ne dajo niti najmanj primerjati s problemi drugih trvdki. »Naša stroka je prav posebna.« »Nobeni drugi stroki se ni treba boriti s tako močno konkurenco.« »V nobenem podjetju ni dobikek tako neznanen in nikjer niso prodajni stroški tako veliki.«

za resno proučevanje vprašanja o carinski uniji ugoden. More se reči, da carinska unija ne bi samo pripomogla k ugodnejšemu razvoju naših gospodarstev ter finančni okrepitevi obeh držav, temveč bi tudi v mnogem zajamčila življenje

ske interese naših bratskih narodov. Razume pa se, da sklepanje o carinski uniji spada v kompetenco naših in vaših odgovornih činiteljev. Predvsem pa bi morala to vprašanje proučiti mešana komisija strokovnjakov.«

4. **Malo dobaviteljev!** Čim manj, tem bolje. Stevilo dobaviteljev je potreben skrčiti na minimum. To je najboljše sredstvo za to, da imamo pravšno zalogo, nizko a vendar primerno.

5. **Zaloge je treba čim preje sprazniti!** Skrbeli moramo za odprodajo vseh onih vrst blaga, ki se ne dajo vnoviti v normalnem času.

6. **Gojitev prodaje stranskih vrst blaga in dodatkov.** Prodajno osebje naj se ne uvaja v to, da bi s forsanom prodajo doseglo večji izkupiček, temveč naj se vadi v tem, da zna napraviti primerne predloge za nakup dodatkov k blagu, ki ga občinstvo že samo od sebe nakujuje.

7. **Vedno je potrebno znova ugotavljati odstotek stroškov.**

8. **Kalkulacija na podlagi ugotovljene višine odstotka stroškov z upoštevanjem zneska rizika in zaželenega čistega dobitka.**

9. **Prodaja blaga po vrednosti in ne po ceni.**

10. **Neprestano moramo skušati večipiti v glave ljudi ime znamke s tem, da se poslužujemo prvovrstne reklame za znamko svojega blaga. Pri tem se moramo posluževati vseh mogočih snubilnih sredstev.**

11. **Točno moramo biti orientirani o svojem prodajnem blagu kakor tudi o onem, ki ga ima naša konkurenca. Točna in natančna orientacija o modi kakor tudi o modernem in uspešnem prodajnem stopku.**

12. **Ne smemo se dati begati z bog različnih ukrepov konkurence in radi tega zapustiti svoj lastni načrt in pot, ki smo jo že spoznali kot pravilno.**

13. **Služba napram kupcu!** Iskali moramo vedno novih potov, kako bi bili naprav odjemalcem bolj uslužni in kako bi jih mogli še bolj na našo trgovino privezati. Osebna povezanost in resnična ljubeznost pri prodaji.

14. **Sistematično šolanje prodajnega osebja.** Pod tem ni razumeti samo strokovne izobrazbe, temveč tudi obzirno, prijazno in uslužno in postrežljivo obnašanje. Strokovna postrežba sama še ne zadostuje. Mnogo strokovnjakov je svoje stranke že pregnalo s tem, da so jih svojeglavo hoteli poučevali. Najslabše prodajalke so najdražje in najboljse — najcenejše. Trud in stroški za temeljito izobrazbo so kaj hitro poplačani.

15. **Previdna in stroga izbira prodajnega osebja.** Čim več je v kačem podjetju zaposlenega sposobnega in izšolanega osebja, tem silnejši je njegov obstoj, tem večja je njegova možnost, da si ohrani odjemalce, ki ga posečajo.

16. **Temeljito in stalno razglabljanje o vprašanjih:** Kako si ohranimo stare odjemalce, in: Kako si pridobimo novih.

17. **Trgovino moramo voditi edino s stališča svojih odjemalcev.**

18. **Interese odjemalcev na trdniki in blagu moramo z vsemi razpoložljivimi sredstvi gojiti in vzdrževati.**

19. **Za vse važne zadeve se moramo brigati osebno,** nikakor pa ne poskušati, da bi vse sami naredili.

20. **Vsak dan si privočimo pole ure prostega časa, med katerim premišljujmo o vsakovrstnih zbiljavah v trgovaju in trgovini.**

Zvijače in čarodejstva nimajo s trajnim uspešnim delom nčesar skupnega, pač pa napravi trgovca in trgovino, kakršna bi moral biti, le delo, gradeče, inteligentno, žilavo k določenemu cilju usmerjeno delo.

Navedeni problemi se ponavljajo vedno in vedno v vseh trgovinskih podjetjih. In kar je važnejše: sposobni trgovci so jih ponovno rešili.

Vseh predsdokov se treba otresti

Ce bi trgovci mogli korigirati svoje predsdokke in mnenja, ki kale njihovo lastno razsodnost in jim odprtia pota zapirajo, in če bi mogli spoznati, da niso edini na svetu s svojimi posebnimi problemi, bi mogli z vso gotovostjo najti rešitev v izkušnjah drugih trgovcev te ali one skupine.

za resno proučevanje vprašanja o carinski uniji ugoden. More se reči, da carinska unija ne bi samo pripomogla k ugodnejšemu razvoju naših gospodarstev ter finančni okrepitevi obeh držav, temveč bi tudi v mnogem zajamčila življenje

ske interese naših bratskih narodov. Razume pa se, da sklepanje o carinski uniji spada v kompetenco naših in vaših odgovornih činiteljev. Predvsem pa bi morala to vprašanje proučiti mešana komisija strokovnjakov.«

14. **Poučevanje prodajnega osebja.** Razložiti jim moramo točno vse vrline izdelka.

15. **Pridobiti si moramo uspešne zastopnike, ki ne prodajajo samo, temveč tudi utrujujo zaupanje pri odjemalcih.**

16. **Neprestano moramo skušati večipiti v glave ljudi ime znamke s tem, da se poslužujemo prvovrstne reklame za znamko svojega blaga. Pri tem se moramo posluževati vseh mogočih snubilnih sredstev.**

17. **Prepisati moramo enotne prodajne ecene.** Kvarilce cen je treba od prodaje izključiti.

18. **Mobilizirati moramo vse prodajne pomagače, ki sicer blaga ne prodajajo, pač pa ga morejo pripomoreti.** (Zdravnik, oblasti, društva itd.)

19. **Svojo prodajo moramo zgraditi na absolutno poštene in ravne prodajne osnove.** Z zanesljivostjo si moramo pridobiti zaupanje.

20. **Osebni činitelj je merodajen.** Navdušenje, vztrajnost, prepričevalnost premagajo vse predsdokke in odpore.

Naj navedemo še

smernice za detajliste.

</div

Druga napačna domneva, ki tej sledi, in ki zapira trgovcu bogate vire je, da jim izkustva drugih ne morejo prav nič koristiti. Trgovci te vrste stalno odklanjajo, da bi izkušnje drugih zase izkorisčali. Dnevno čujemo od trgovcev trditve, da si s čitanjem dobrih prodajnih knjig niti najmanj ne morejo pomagati, ker v njih nič posebnega ne najdejo, ali pa da se zamisliti drugih ne dajo prenesti na njihovo podjetje. Ce pa jim dokaže, da niso na pravi poti, dobe že kak drug izgovor, zakaj ne morejo iz množice pobud drugih ničesar koristnega in porabnega zase posneti. Kljub temu pa je resnica, da vodeče glave na vseh polijih niso samo smotreni pionirji, ki prednjačijo pred drugimi, temveč ljudje, ki se stalno poučujejo o tem, kar so drugi že dognali. Ti ljudje vedo, da bi bilo nesmiselno, poskušati kaj novega in boljšega ustvariti, ne da bi prej preizkusili najboljše, kar se je do tedaj na dotedenem polju že napravilo. Napredni trgovci dobro vedo, da se prodaja in kupuje že sto in sto let. Vedo pa tudi, da svet ni obstal na eni točki, temveč da se njegova slika menja od leta do leta, in da se bo vedno spremenjal. Prezeti razvoj in ignorirati metode in izkušnje, ki so si jih drugi v teku najnovejšega razvoja pridobili in preizkusili, ne pomeni nič drugega kot se izključiti od najkoristnejših spoznanj in virov za boljša uspešnejša pravila negovanja prodaje. Čim hitreje in temeljiteje si bo trgovec o tem na jasem, tem potrebneje se mu bo zdelo, da najde pota in sredstva, da se izogne vsaki omrtvelosti in tem bolj bo skušal pomladiti svojo prodajno organizacijo.

Najuspešnejše so one trgovine, ki goje sodobna pravila izdelavi, nakupu in prodaji. Njihovi vodje imajo uspehe radi tega, ker znajo črpati iz čim bolj številnih informacijskih virov. Ni malo tudi takih trgovcev, ki menijo, da se tem več jih zmotam izognejo s tem, da čim dlje odlašajo in čim dlje odlože važno spremembo ali zboljšanje. To je najhujša trgovska zabloda, ki more doleteti trgovca. S tem ne doseže samo to, da sam nič ne dosegam, temveč ovira pri uspešnem delu s tem tudi vse one, ki delajo pod njegovim vodstvom. Vsak uspešen trgovec se zna po temeljnem preudarku hitro odločiti. Jasno je, da neki del teh odločitev ne ustrezajo popolnoma, toda če ničesar ne ukrene, bodo pač ukrenil drugi. Stvaren napredok je mogoč samo tedaj, če se je šef naučil predvideno hitro in točno disponirati. So pa tudi trgovci, ki zapadejo v nasprotni ekstreem, ki drve od nepremišljene odločitve do nepremišljene odločitve, ki dajejo navdih samo zato, da se znebe neprilike, ali pa radi tega, da pokažejo, da lahko kaj rkažejo. Tako delajo trgovci, ki nimajo nobenega lastnega preudarka, pa kljub temu radi pokažejo svoje mnenje. Prepričanje, da je moči doseči kaj, kar bi donašalo posebnih koristi, ne da bi imeli določen program, je brezplodno upanje nekaterih trgovcev, ki marsikoga ovira prifi preje in hitreje do cilja. Le preveč je trgovcev, ki se dajo od toka gnati dalje in si prisrečno malo potrudijo, da bi dali smeri določeni kurz. To, kar uspešnega in vodečega trgovca posebno karakterizira, je način, kako zna razpolagati s svojim časom, kakšen cilj si zastavi in da se mu skuša vsak dan bolj približati.

»Službeni list

kr. banske uprave dravske banovine z dne 1. aprila objavlja: Razglas o proračunu mestne občine Ljubljanske s pravilnikom o izvrševanju proračuna, uredbo o pobiranju davščin, s tarifo za občino trošarino in uvoznino, s pravilnikom o uvoznini, pravilnikom o občinski taksi na pse, pravilnikom o vodarini in pristožbinami za dejansko potrošeno količino vode ter s pravilnikom o pobiranju tržnine.

Uredba o zavarovanju delavcev za onemoglost, starost in smrt

Kakor smo že na kratko poročali, je izdal minister za narodno zdravje in socialno politiko Dragiša Cvetković na podlagi pooblaščila finančnega zakona za 1936/37 uredbo o zavarovanju delavcev za primer onemoglosti, starosti in smrti. V naslednjem objavljam glavna določila uredbe:

§ 1. — Zavarovanje se začne v smislu poglavij VI., X. in XIII. zakona o zavarovanju delavcev dne 1. septembra 1937. (Prispevki znaša tedensko 18% zavarovane meze.)

§ 2. — Zavarovanje za primer onemoglosti, starosti in smrti se izvede po SUZORU, za vse osebe, ki so po določilih zakona o zavarovanju delavcev zavarovane, razen za rudarje in topilce ter državno zvezniško osebje.

§ 3. — Krajevni organi SUZORA predpišo prispevke za to zavarovanje za vse osebe, ki so zavezane zavarovanju za primer bolezni razen za one, ki so po 1. odst. § 4. zakona o zavarovanju delavcev od tega zavarovanja izvezeti.

SUZOR ne bo vrnil poslodavcu prispevkov, ker ni bil dokaz pravocasno predložen, pač pa jih bo obračunal s pokojninskim zavodom za zavarovanje nameščencev.

Podrobnejše predpise izda minister za socialno politiko naredbenim potem.

§ 4. — Od predpisanih prispevkov za novo zavarovanje določi SUZOR za ustanovitev posebnega podpornega fonda, iz katerega se bodo podpirale osebe, ki zaradi odlaganja novega zavarovanja (t. j. zavarovanja za primer onemoglosti, starosti in smrti) niso mogle pridobiti pravice na rento za te primere.

V ta fond se vplačuje prvih 5 let največ 6%, drugih 5 let največ 4 in tretjih 5 let največ 2% predpisanih prispevkov. Iz tega fonda se more prvih 5 let uporabiti največ 1/3 za zdravljenje v smislu § 72. zakona o zavarovanju delavcev. Pravilnik o tem fondu mora izdati SUZOR najkasneje do 31. decembra 1937.

Esperanto

Urejuje in vodi tečaj: Damjan Vahen, Ljubljana

-end-: priponka, ki jo zadnje čase rabijo mnogi esperantisti, kadar hočejo povdariti, da se nekaj mora izvršiti:

Mi estas skribenda. — Moram napisati.

Si estas amenda. — Ona se mora ljubiti.

-um-: ta priponka nima svojega stalnega imena, temveč jo rabimo povsod, kjer ne moremo rabiti nobene druge priponke: aerumi = zračiti; kolumna = ovratnik; malvarnumi = prehladiti; komunumo = občina.

Splošni naslov (nagovor): Mošto: Via Reja Mošto = Vaše kraljevsko Visočanstvo; Via Mošto = Vaše blagorodje.

-čj-: priponka, ki znači laskavo moško ime: Mačjo = Marjanček;

-nj-: priponka, ki znači laskavo žensko ime: Manjo = Marica.

Nekaj veznikov: aū = ali, li; ja = saj; aū...aū = ali...ali; eč = celo; do = torej; nek...nek = niti...niti.

S pomočjo slovenških končnic -at-, -it-, -ot- tvorimo deležnike trpne oblike sedanjega, preteklega in prihodnjega časa. S pomočjo končnice -o samostalniške, z -a pridevniške in z -e prislovniške deležnike, tako:

laūdato = hvaljenec; laūdata = hvaljen,

-a, -o; laūdate = hvaljeno;

laūdito = pohvaljenec; laūdita = pohvaljen,

-a, -o; laūdite = pohvaljeno;

laūdoto = (bo) hvaljene; laūdota = (bo) hvaljen,

-a, -o; laūdote = (bo) hvaljeno.

Opomba: Paziti moramo na razliko med tvornimi in trpnimi oblikami: amanto = ljubimec; amato = ljubljene.

Glagoli s priponko -i- nimajo trpnih oblik deležnikov, zato ne sme stati: enamičita, temveč: enamičinta = zaljubljen, -a, -o.

Deležniki (trpni in tvorni) samostalniške in

§ 5. — SUZOR more dovoliti podjetnikom, da plačajo tudi večje prispevke, kakor so predpisani v poglavju VII., če bi hoteli s tem povečati svoje prispevke. Pravilnik o tem višjem prostovoljnem zavarovanju mora odobriti minister za socialno politiko.

§ 6. — Podrobnejše predpise o ohranitvi pravie zavarovancev pri drugih zavodih za zavarovanje nameščencev in delavcev izda minister za socialno politiko v soglasju s prizadetimi ministrstvi z naredbo. Pokojninski zavod za nameščence, Glavna bralovska skladnica, Pokojninski fond osebja rečne plovbe in SUZOR si morajo medsebojno pomagati pri izvajjanju novega zavarovanja. O sporih med navedenimi zavodi glede obvarovanja pridobljenih pravic odloča minister za socialno politiko.

§ 7. — Za osebe, ki niso zavezane na novo zavarovanje, mora poslodavec na prijavnem listu nавesti razlog, zakaj so izvzete. Če nastane ta razlog za časa službenega odnosa, mora to delodajalec prijaviti. Delodajalec, ki prijavlja svoje delavce z izplačilnimi listami, mora osebe, ki so od novega zavarovanja izvzete, prijavljati in odjavljati z individualnimi prijavnicami.

Ce delodajalec ni pravočasno prijavil razloga, zaradi katerega delavec ni zavezан novemu zavarovanju, se mu prispevki povrnejo samo za čas, ko je ta razlog prijavil.

§ 8. — Prijava delodajalca o razlogih oprostitve dolžnosti zavarovanja velja kot dokaz le, če je bil uradno istočasno predložen dokaz o obstoju teh razlogov. Dokler ta dokaz ni predložen, se smatra, da prijava ni bila vložena.

Oprostitev dolžnosti zavarovanja za onemoglost se dokaže s sklepom o renti ali za primer onemoglosti ali starosti.

Oprostitev dolžnosti zbog dovršitve 70. leta pa s krstnim listom ali drugim javnim potrdilom. Ce dovrši oseba 70. leto v mesecu ali v izplačilni periodi, velja oprostitev šele od prihodnjega meseca ali od prihodnje izplačilne dobe.

§ 9. — Del prispevka, za katerega se v smislu predpisa odst. 2. § 8. zakona o zavarovanju delavcev zniža pravica na povrnej premij po § 29. prečiščenega besedila zakona o pokojninskem zavarovanju nameščencev, se računa brez ozira na prekinitev za vsak mesec zavarovanja pri P. Z. v 1. in 2. plačilnem razredu z din 0— (kar je seveda v »Službenih novinah« tiskovna pomota, najbrže

pod rudarske zakone, se morajo pri bratovskih skladnicah zavarovati za primer starosti, onemoglosti in smrti tudi osebe, ki so bile dosedaj po točkah 2. a) in b) § 2. pravil Bratovskih skladnic oproščene (t. j. manj ko 18 let in nad 45 let stare ob prvem sprejemu v službo).

§ 10. — Za osebe, ki nimajo pravice do osebne ali rodbinske rente pri enem sedanjih pokojninskih zavodov, mora SUZOR pri uporabljanju predpisov §§ 81. in 82. zakona o zavarovanju delavcev upoštevati vse prispevke, tudi one, ki bi se plačali po 1. septembru 1937 za ves čas, ko je bila dotična oseba zavarovana za primer pri P. Z. ali pri bratovskih skladnicah. Ta odstotni prispevek se računa na podlagi predpisanega prispevka za bolniško zavarovanje. Pri bratovskih skladnicah se računa s 3% onega kategoriskskega zasluga, po katerem se je vplačal prispevek v bratovsko skladnico. (Po § 81. izgubi pravico iz zavarovanja, kdor ni bil zavarovan 200 tednov.)

Naslednji paragrafi od 11. do 13. govore o medsebojnem postopku pokojninskih ustanov in SUZORA glede obračunavanja in prispevkov.

§ 14. določa, da se prispevki oseb, ki so zavarovane pri podporinem fondu delavcev, zaposlenih v artilerijsko tehnični panogi ali ki so zavarovane pri monopolskem pokojninskem fondu stalnih monopolskih delavcev, uporabijo za povečanje njih rente pri navedenih fondih.

Po izjavi ministra Cvetkovića bo z novim zavarovanjem razbremenjeno bolniško zavarovanje. Zato se bo tudi prispevek za bolniško zavarovanje nekotliko zmanjšal.

Pravico do rente zaradi onemoglosti pridobi zavarovanec po zakonu o zavarovanju delavcev po 4 letih, ko je vplačal najmanj 200 tedenskih prispevkov, do starostne rente z dovršenim 70. letom, ko je vplačal najmanj 500 tedenskih prispevkov. Pravico do invalidske rente oni, ki je trajno onemogel, razen če ne uživa že nezgodne rente in tudi tedaj, ko mu poteče pravica do hranarine v bolniškem zavarovanju, dokler traja onemoglost.

Ce primer smrti dobi pogrebino. Dečja renta za vsakega otroka do 16. leta je 1/4 rodbinske, za vdovo pa 1/4 ročeve rente.

Konkurzi - poravnave

Odpravljen je konkurs o premoženju Kmetijske eksportne zadruge v Mariboru, ker je bila razdeljena vsa masa.

Razglasen je konkurs o premoženju bivšega klubčarja Antona Auerja v Mariboru. Konkursni komisar dr. Lešnik, upravnik mase odvetnik Jelenc. Prvi zbor upnikov dne 8. aprila ob pol 12. Oglasitveni rok do 25. maja. Ugotovitveni narok 7. junija ob 11.

Občni zbori

Hranilnica in posojilnica v Sredšču ob Dravi ima občni zbor dne 11. aprila ob 13. v uradnih prostorih. Ce občni zbor od določeni ur ne bi bil sklepjen, je eno uro kasneje drug občni zbor, ki je sklepjen ob vsakem številu zadružnikov.

A. Westen, d. d. v Celju ima 12. redni občni zbor dne 20. maja ob 10. v pisarni družbe v Celju-Gaberju.

SLOVENIA-TRANSPORT

Ljubljana

Telefoni: 27-18, 37-18,
37-19 carinska pisarna
24-19 po uradnih urah.

Mednarodni transporti

Prevzem transportov v inozemstvo in iz inozemstva — Reckspedice na vseh postajah — Zastopstva v vseh tu- in inozemskih trgovskih in industrijskih centrih — Informacije brezplačno

**Uredba
o skupnih trošarinah**

Hkrati z novim finančnim zakonom je bila objavljena tudi uredba o skupnih banovinskih trošarinah po § 23. finančnega zakona.

Banovine ne smejo pobirati trošarine ali drugih dajatev na prenog, električni tok in nafto kot pogonska sredstva ali surovine, na motorna vozila vseh vrst, na sečnjo lesa in na kalcijev karbid na tvorniško uporabo in tudi ne na razsvetljavo v rudnikih.

Skupna banovinska trošarina pa se bo pobirala po uredbi tudi še na žarnice in plamenske svetilke v višini 20% državne trošarine.

»Službeni list«

kr. banske uprave dravske banovine z dne 31. marca objavlja: Pravilnik o banovinskem proračunu za leto 1937/38. — Pravilnik o proračunu izrednih izdatkov in dohodkov bednostnega sklada — Proračun bednostnega sklada — Razne druge razglase in objave.

Dobave - licitacije

Direkcija drž. rudnika v Kakanju sprejema do 8. aprila ponudbe za dobavo železne, cinkove in pocijkane pločevine, raznega vodovodnega materiala in raznih risalnih potrebsčin.

Licitacije:

Dne 9. aprila bo v intendanturi štaba dravske divizijske oblasti v Ljubljani licitacija za dobavo 12.000 kg svinjske masti.

Sokolsko društvo Sarajevo-Matica razpisuje za 15. aprila ofertno licitacijo za napravo inštalacije centralne kurjave.

Dne 10. aprila bo v intendanturi štaba Bregalniške divizijske oblasti v Štipu licitacija za dobavo večje množine petroleja.

Pri Upravi vojnotehničnega zavoda v Kragujevcu bo dne 8. aprila ofertna licitacija za dobavo električnih žarnic in naprave za vulkanizacijo gume; dne 9. aprila za dobavo 150.000 kg liverskega koksa, 40.000 kg konoplje; 10. aprila za dobavo raznega jekla ter aparata za ravnovesje; dne 12. aprila za dobavo vrtalnega stroja; dne 13. aprila za dobavo elektromateriala, stroja za brušenje in ostrenje; dne 14. aprila za dobavo grafita in azbesta; dne 15. aprila za dobavo raznih meril; dne 16. aprila za dobavo dvigal.

Dne 9. aprila bo pri Glavnem sanitetskem skladisuču v Zemunu licitacija za dobavo sanitetne opreme (mize, omare).

(Predmetni oglasi so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani na vpogled.)

Zanimivosti „Tehnične unije“

Trgovinska družba »Tehnična unija« v Zagrebu je zbuvala zaradi svojega političnega izvira in interpelacij v parlamentu nekaj časa precej hrupa, nikakor pa s tem ni izgubila pomena. Znano je, da je predsedništvo te delniške družbe prevzel podpredsednik Ljotićeva ga »Zbora«, denar pa je baje prišel iz Nemčije po posredovanju Daniča-Diamantsteina in po sporazumu z nemškim zunanjim propagandnim uradom. »Politika« je poročala tudi o narodnosocialističnem prodirjanju v Jugoslavijo v obliki gospodarskega sodelovanja.

»Technische Union« gradbena družba z omejeno zavezo pa se imenuje nemška osrednja tvrdka v Berlinu, Zagreb je dobil le nekakšno podružnico v Tehnični uniji in Beograd v Družbi za kompenzacijski in kreditni promet, oziroma druga mesta na Balkanu v podobnih tvrdkah, ki jim je skupna naloga dobava žeze, bakra, aluminija in surovin na nemško štiriletto. Nekatera poročila govorijo o sistematičnem pritegovovanju agrarnih dežel in zadolževanju. Podobno so prodirale že prej druge velesile na Balkan: najprej s kulturnimi društvami, nato s trgovinskimi zbornicami in nakupovalnimi centralami do končnega odkritja (Erschließung des Balkans), kakor je za to najmodernejša fraza. V Jugoslaviji da so našli ti načrti zelo ugodne razmere zlasti zaradi Ljotićeve smeri in denarne stiske. Njegove zadruge so na intervencijo nemških uvoznih mest nemoteno izvajale stovagonske količine sadja,

medtem ko so drugim izvoznikom pošiljke obtičale na nemški meji. In ko se je drugim blago pokvarilo, so te zadruge dosegle tako visoke cene, da se dobiček ocenja na nekaj milijonov dinarjev. Kmetje pa od tega niso imeli koristi v kakem povišku.

Vsi poskusi nemških krogov pa niso mogli zenačiti uvoznega previška na siromašnem Balkanu. Sklenili so ga zato »industrializacijo« z otvarjanjem rudnikov, tvornic in elektrarn, ki bi kupovali potrebitno od nemške težke industrije v zameno za balkanske predmete. Toda kapital za nova podjetja bi se moral najti v Jugoslaviji, doma. Zagreb je imel v tem smislu tvrdko »Titan«, d. d. z odličnimi domačimi finančniki (dr. Švrljuga), ki si je pridobila koncesijo za tvorico razstreliv in gojila transakcije. Iskala je — kakor se govorijo — pomoči pri bogati londonski tvrdki »Industrial Chemical Trust«, ki ima nekaj takih podjetij v raznih državah, a je v tem primeru odklonil vabilo. Saj mu je bolj kazala neposredna kupčija po sporazumu z našo državo ter je v tem smislu tudi res ustanovil konkurenčno tvrdko »Damag«. Pri Tehnični uniji pa se je zainteresiral koncern iz Dresdena. Iz Berlina so poslali dva zastopnika. Takrat pa so nastopila javna razkritja s strani druge zadružne centrali, ki jih je ustavila še uradna omejitev. Medtem je nemški promet že prevezla beografska kompenzacijsko družba, v kateri sodelujejo zaupnejši krogi.

Povpraševanje po našem blagu v tujini

Les in lesni izdelki:

347 — Haag: cilindrično žagane bukove doge za sode, v katerih se konzervirajo slaniki,

348 — Amsterdam: piloti, in to (Rammföhle) jelovi in smrekovi brez skorje, naslednjih dimenzij: 13—22 m, 24×13 in 14×27 cm.

Deželni pridelki:

349 — Haifa: suha trava >peril< za krmo konj, seno, oves, ječmen, koruza in pšenica.

350 — Berlin: ponuja se zastopnik za zdravilne rastline,

351 — Jičín: lipovo cvetje (500 kilogramov),

352 — Montevideo: zastopniška tvrdka se zanima za papriko, krompir in suho povrtnino,

353 — Hamburg: suhe gobe,

354 — Budapešta: zastopniška tvrdka išče konopljo za izvoz v Anglijo,

355 — Tunis: melasa (od sladkorne repe),

356 — Praga: neka tvrdka želi zastopati naše izvoznike kamilice in konoplje,

357 — Casablanca: suha povrtnina,

358 — New York: suhe gobe.

Proizvodi živinoreje, perutninarstva in ribarstva:

359 — Berlin: zastopniška tvrdka išče ovčja in kozja čreva za izdelavo strun,

360 — Galac (Romunija): nasoleni krapi in ribje konzerve,

361 — Bystrice pod Hostynem (Češkoslovaška): čist, naravni čebeljni vosek,

362 — Praga: ribje konzerve (sardine),

363 — Boston (Mass. U. S. A.): živalska dlaka, kopita, rogovi, parklji, kosti, soljene in suhe kravje, kozje, ovčje kože,

364 — New York: kazein,

365 — New York: ribje konzerve.

Preizvodi ruderstva:

366 — Timisoara: barit,

367 — Praga: železna in kromova ruda, azbest.

Industrijski predmeti:

368 — London: kalcijev-karbido,

369 — Solun: ponuja se zastopnik na tamošnjem trgu za tekstilne proizvode,

370 — Casablanca: zastopniška tvrdka išče zastopstvo za siv in bel papir, papirnate vrečice ter emajlirano posodo.

Razno:

371 — London: zastopniška veletrdka se ponuja za posredovanje pri izvozu jugoslovenskih proizvodov v Anglijo ko tudi pri nakupu

vseh vrst trgovskega industrijske-

ga materiala v Angliji za Jugoslavijo,

372 — Milan: vinski kamen,

373 — Marseille: združenje trgovskih potnikov in zastopnikov nudi usluge svojih članov našim izvoznikom.

Opomba št. 1. — Heizendorf, p. Halbstadt (Češkoslovaška): iščejo se zastopniki na ozemlju bivše Srbije za plasiranje tekstilnih proizvodov.

Izvozniki, ki se zanimajo za eno od navedenih ponudb ali povpraševanj, naj se obrnejo na Zavod za pospeševanje zunanje trgovine Beograd, Ratnički dom, ter naj pri tem navedejo: 1. številko, pod katero je blago navedeno, 2. točno označbo vrste blaga, 3. način embalaže z ozirom na tržne uzance, 4. količino razpoložljivega blaga, 5. ceno, franko naša meja ali cif pristanišče države, kamor naj pride blago, 6. plačilne pogoje in 7. rok dobine. Za bonitetu tujih tvrdk Zavod ne jamči.

Doma in po svetu

Knez namestnik Pavle je bil odlikovan z najvišjim italijanskim redom presvete Anunciate.

Belgijski kralj je odlikoval ministrskega predsednika dr. Stojanovića z velikim križem Leopoldovega reda.

V Št. Vidu nad Ljubljano je umrl Fran Šakser, ki je pred 45 leti zasedel v Ameriki izdajati slovenski list »Glas naroda«. Za organizacijo naših izseljencev si je pridobil trajnih zaslug, mnogo dobrega pa je tudi storil za reverež v domovini. Tako je zbral za slepe pol milijona din, poplavljencem v Slovenskih pa je poslal 200.000 din. Čast njegovemu spominu!

»Kovnica« d. d. v Beogradu izkazuje za lansko leto izgubo v višini 0'28 milijona din.

Srečna banovina je na vsak način Primorska banovina. K skupnemu njenim izdatkom v višini 49 milijonov din bo prispevala država nih manj ka 30 milijonov, da bo morala banovina sama zbrati samo 19 milijonov din.

Smrtno se je ponesrečil predsednik družbe borskih rudnikov Henry Pierari pri neki avtomobilski nesreči.

Nekateri beografski književniki so začeli propagirati ustanovitev italijansko-jugoslovanskega kulturnega društva.

500 delavcev v usnjarni na Umki je stopilo zaradi pretežkih delovnih pogojev v stavku.

Albanski parlament je dovolil kredit 170.000 zlatih frankov za nakup koruze za prehrano revnega albanskega prebivalstva.

Začele so se pripravite za uvedbo stalne redne zračne zveze Rim—Beograd in Milan—Zagreb—Beograd.

Graf Ciano še ne odide v Ankaru, ker se niso pogajanja med Turčijo in Italijo tako napredovala, da bi se že mogel skleniti končni sporazum.

Pariška razstava bo veljala 1276 milijonov frankov. Od te vsote bo potrošila Francija 1050 milijonov, ostalo pa druge države. Največ Nemčija, ki bo dala za svoj paviljon 40 milijonov frankov.

Vrhovna komanda nemške vojske bo v kratkem formirala gardijski polk Adolfa Hitlerja.

Litva je izdala poštne marke, na katerih se Vilna z delom poljskega ozemlja označuje kot litovsko ozemlje. Na Poljskem so povzročile te znamke ogrožene proteste.

Tretji proces proti trockiston se bo v Rusiji v kratkem začel. Med drugimi se bosta morala zagovarjati tudi Buharin in Rikov.

Velike pošiljke zlata v vrednosti 40 milijonov funtov bodo te dni odpeljane iz Rusije v Anglijo.

Nemiri v Indiji trajajo še vedno. V severozapadni Indiji so pri mestu Dambil napadli domačini angleški oddelki iz zasede. 23 vojakov in 2 angleški oficirji so bili ubiti. V boju, ki se je nato razvila, so imeli domačini zelo velike izgube.

V Indiji je stopila s 1. aprilom v veljavno nova ustava, kar pa je sovpadlo z verskim praznikom žalosti in so se razvne velike demonstracije nacionalistov proti Evropcem z gesлом: Bojkotirajmo ustavo! Proglasena je splošna stavka.

V Los Angelosu so odkrile ameriške oblasti na široko razpreddeno japonško špionatno centralo.

Italijanski propagandni minister Alfieri je izjavil, da bo Italija spremenila svoje stališče glede prostovoljcev v Španiji.

V Tetuanu, Algesirasu in drugih krajih je prišlo do upora vojakov proti Franku. Zaroto so odkrili Nemci. V Tetuanu je bilo nato ustreljenih 50 upornikov, v Algesirasu 24 itd. Tudi večje število italijanskih vojakov se je uprl, ki so bili takoj nato ustreljeni. Velike težave ima Franco tudi zaradi upora kmetov v Andaluziji in Aragoniji.

Franco je ukazal ofenzivo na biskajski fronti proti Aramajoni, ki je pa bila kravato odbita. Na madridski fronti so branili zavzeti vas Lepanto in zaplenili mnogo materiala.

Kontrola španske obale in mej po Delbosovem poročilu v petih dneh popolnoma uvedena, pri čemer bo zaposleno mnogo francoskega brodovja. Ne Anglia ne Francija pa nista zadovoljni s sistemom kontrole.

Zunanja trgovina

Italijansko-jugoslovanski gospodarski odbor bo v kratkem ustanovljen. Rimski vladu mu nameva predložiti več predlogov, med temi ustanovitev letalskih prog, zboljšanje železniških zvez, ojačanje pomorskega prometa in morda elektrifikacijo proge Zagreb—Reka.

Zelezni kartel v Beogradu je sklenil, da povisja ceno železa za 40, ceno žicam in žebrijem pa za 20 par pri kg.

Neka ameriška skupina, ki je preje vzdrževala redno tovorno-potniško linijo med Ameriko in pristanišči Sredozemskega morja, se z